

Haapajärven kaupunki

1.4.2014

Valtionvarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
PL 28
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö VM064:01/2012 4.2.2014

Lausunto selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta

Haapajärven kaupunki on toimittanut edellisessä vaiheessa kommenttinaan valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta kaupunginhallituksen 14.1.2014 § 15 hyväksymän lausunnon. Haapajärven kaupungilla ei ole lisättävää edellä mainittuun lausuntoon tässä vaiheessa.

Kaupunginhallituksen päätös 14.1.2014 § 15 liitteenä.

Kaupunginjohtaja

Juha Uusivirta

Kommentit valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta 2015

199/00.04.00/2013

KHALL § 15

Valtionvarainministeriön kunta- ja hallinto-osasto on pyytänyt sähköpostillaan 17.12.2013 kunnilta mahdollisia kommentteja selvitysmies Arno Miettisen alustavasta sekä hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän käsittelemästä valtionosuusjärjestelmän uudistusta koskevasta ehdotuksesta 17.1.2014 mennessä.

Valtionosuusjärjestelmän uudistamisen tavoitteena on järjestelmän yksinkertaistaminen ja selkiyttäminen sekä kannustavuuden parantaminen. Uudistuksen tavoitteena on myös taata peruspalvelujen järjestäminen koko maassa ja tasata olosuhteista johtuvia eroja.

Valtionosuusjärjestelmän uudistusesitys on kustannusneutraali eli valtionosuuksien määrä säilyisi ennallaan, mutta niiden jakoperusteet uudistettaisiin. Tämän takia uudistuksessa osa kunnista menettäisi valtionosuuksia ja osa kunnista saisi lisää valtionosuuksia nykyjärjestelmään verrattuna.

Esitetyssä valtionosuusjärjestelmässä on verrattuna nykyiseen järjestelmään vähennetty laskentaperusteita noin 50 perusteesta kahdeksaan perusteeseen ja kolmeen lisäosaan. Perusteita on uudistettu myös sisällöltään ja laskennalliselta painoarvoltaan. Esimerkiksi sairastavuusperusteen sisältö on määritelty uudelleen ja sen laskennallista painoarvoa on lisätty.

Perusteiden määritelyssä on ollut tarkoituksena myös lisätä kannustavuutta eli kunnan tuottaessa palvelun alle laskennallisen kustannuksen kunta saa hyödyn itselleen. Järjestelmän kannustavuutta on lisätty siirtämällä painopistettä kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen. Lisäosissa työpaikkaomavaraisuus kannustaa kuntaa aktiivisuuteen omassa elinkeinopolitiikassaan.

Oheismateriaalina valtionosuusuudistuksen yleisesittely, laskentaperusteiden esittely ja kuntakohtaiset laskelmat, joissa verrataan nykyistä ja esityksen mukaista valtionosuusjärjestelmää.

(Valmistelija: Juha Uusivirta p. 044-4456113)

Kj:n ehdotus

Kaupunginhallitus toteaa valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta kommenttinaan, että uudistuksen tavoitteet ovat oikeasuuntaiset.

Esityksessä on onnistuttu yksinkertaistamaan laskentajärjestelmää ja kriteerejä on vähennetty. Kunnille toimitetun materiaalin perusteella ei ole pystynyt yksityiskohtaisesti selvittämään laskennan perusteita ja uudistuksen aiheuttamia muutoksia verrattuna nykyiseen järjestelmään. Esimerkiksi sairastavuuskertoimessa huomioitujen tekijöiden sisällystä ja laskennasta kunnat eivät ole saaneet yksityiskohdasta tietoa. Jatkossa laskentaperusteet tulisi esittää yksityiskohtaisesti, jotta kunnat voivat kohtuudella huolehtia normaalisti valtionosuusperusteiden tarkistuksesta.

Esityksen mukainen siirtymäaika uudistuksen täytäntöönpanossa on välttämätön, jotta valtionosuuksia menettävillä kunnilla on mahdollisuus varautua muutokseen. Muutokseen varautumiseen tarvitaan vähintään esitetty viiden vuoden siirtymäaika.

Mikäli uudistuksen myöhemmässä vaiheessa esitettyihin perusteisiin tehdään huomattavia muutoksia esim. kriteerien keskinäiseen painoarvoon tai kriteerien sisältöön ja muutokset vaikuttavat merkittävästi yksittäisten kuntien saamiin valtionosuuksiin, niin muutoksista on esitettävä riittävän yksityiskohtaiset laskelmat ja tarvittaessa kuntia on kuultava uudelleen.

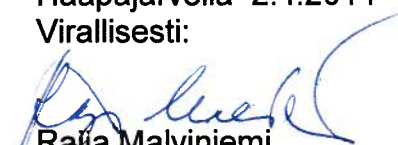
Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että Jukka-Pekka Hjelm saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn alussa klo 19.35.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Haapajärvellä 2.4.2014
Virallisesti:

Ralf Malviniemi
hallintosihteeri